

ACW - Rerum Novarum 2013

Eucharistieviering

“Ons verhaal gaat verder...”

VOORAF

Eucharistie vieren n.a.v. Rerum Novarum is altijd een samenspel van het naar buiten brengen van onze boodschap van solidariteit en rechtvaardigheid én het vieren van wat door onze beweging mogelijk is. We denken hier bijvoorbeeld aan dienstverlening, aan vrijwillig verenigingsleven en inzet voor een menswaardiger samenleving. Zowel in de teksten als in de homilie komen dan ook beide gedachten aan bod.

We bieden ook een **keuzemogelijkheid aan teksten**. Jullie keuze geeft zo een eigen kleur en hart aan deze viering.

Om de **aanwezigen biddend** te **betrekken** kunnen verschillen teksten samen gebeden worden (= *vet gedrukt*).

Liederen voor deze viering hebben we niet gekozen. Deze zijn immers sterk afhankelijk en verbonden met de plaatselijke geloofsgemeenschap. De liederen worden dan ook best gekozen in overleg met de voorganger en het eventueel aanwezige koor.

Een **welkomstwoord** kan gelezen worden door bijvoorbeeld de plaatselijke voorzitter. Een andere mogelijkheid is een **dankwoord** op het einde van de viering.

Het is aangewezen om **vrijwilligers** van ACW en zijn deelorganisaties te betrekken bij het **lezen** van de verschillende liturgische teksten.

EUCHARISTIEVIERING

Welkom

Kruisteken

Openingswoord

In 1891, 122 jaar geleden, schreef paus Leo XIII de encycliek 'Rerum Novarum', wat 'over nieuwe dingen' betekent. De encycliek houdt zich bezig met de situatie van de arbeidersklasse en formuleert in de vorm van een aantal uitgangspunten de sociale leer van de Katholieke Kerk.

Uitgangspunten van deze pauselijke encycliek waren een rechtvaardig loon, het recht op eigendom en solidariteit met de zwakkeren. Als instrumenten om deze doelstellingen na te streven, werden zowel overheidsingrijpen als de vorming van vakbonden genoemd. Paus Leo's pleidooi voor vakorganisaties was niet alleen een vernieuwing binnen kerkelijke kring, maar ook daarbuiten.

Rerum Novarum geeft de contouren weer van een sociale leer, maar is geen systeem. Er worden veeleer antwoorden gegeven op concrete situaties.

Het is aan ons om verder te bouwen op die oorspronkelijke inspiratie.
Het is aan ons om een actueel en hedendaags verhaal te schrijven van solidariteit en rechtvaardigheid. Het is aan ons om verder te bouwen aan een humane en leefbare wereld.

Rerum Novarum is ook het moment van diepe dankbaarheid voor de inzet van vele vrijwilligers en de verbondenheid in de deelorganisaties.
Een moment ook om 'Wereldsolidariteit' in de kijker te plaatsen.

We vieren vanavond/vandaag ook het feest van Hemelvaart.
De evangelist Lucas situeert de Hemelvaart van Jezus niet in Jeruzalem, maar in Betanië. En als je dan weet dat 'Betanië' letterlijk 'huis van de arme' betekent, en dat Jezus met zijn leerlingen vanuit Jeruzalem dan opnieuw over de Olijfberg moet gaan om Betanië te kunnen binnentrekken, wordt hopelijk meteen iets duidelijk van de diepere betekenis van dit gebeuren.

De Hemelvaart van Jezus, en dus ook het komende feest van Pinksteren, kan je niet los denken van zijn lijden en zijn sterven.
Wie niet durft solidair te worden met mensen die lijden en arm zijn, zal tevergeefs blijven wachten op de Geest en de kracht van God.

Moment van inkeer en ommekeer, moment van vergeving

(1)

Omdat er een fundamentele ongelijkheid en onrechtvaardigheid bestaat tussen mensen en landen.

Omdat mensen levenslang kwetsbaar zijn en getekend door zwakte en tekort, bidden wij om inkeer en vergeving.

Omdat verdienste nooit puur individueel is.

Omdat tekort schieten en schuld hebben zelden 'puur persoonlijk' zijn.

Omdat een te grote kloof tussen rijk en arm ondraaglijk wordt voor de armen én voor de rijken.

Omdat te harde dualisering leidt tot minder menswaardigheid, bidden wij om vergeving.

Omdat een samenleving zonder financiële grenzen en zonder solidariteit het welzijn van allen ondermijnt, bidden wij om inkeer en ommekeer...

(2)

Jij

Jij hebt bij monde van uw Profeten ons voldoende laten horen, ons gewaarschuwd :
pas op met de vrijheid, pas op voor on-verbondenheid,
pas op voor de mateloosheid van behoeften en verlangens.

Jij hebt als een 'stem aan ons gehoorbeen'
het ons voldoende toegefluisterd en aangemoedigd :
kies voor gerechtigheid, leef zorgzaam voor en verbonden met mens en aarde.

Maar onze wereld kreunt onder egoïsme en honger,
de arme en onvrije mens wordt vaak vergeten.

Jij die ons aanstoot tot nieuw samenleven :
blijf ons wakker schudden,
roep ons tot ommekeer,
blijf op onze deur kloppen,
opdat we verder werk maken van gerechtigheid en solidariteit
en gelijkwaardigheid voor iedereen.

Openingsgebed

(1)

**God, Vader en Moeder van alle mensen,
overall waar mensen zorgzaam met elkaar omgaan,
ben Jij in ons midden.
Vervul ons hart van dankbaarheid voor elke vorm van solidariteit
die we zelf mogen ondervinden,
voor elke vorm van solidariteit waar we zelf mogen aan werken.
Dit vragen we in naam van Jezus.
Amen.**

(2)

**God van liefde en gerechtigheid,
wij zijn hier samen vanuit de dankbaarheid, de verbondenheid en de solidariteit,
wat ons tot krachtige mensen maakt.
Sterk ons en vuur ons aan, opdat wij ons blijven inzetten voor meer menswaardigheid.
Wij vragen het in Jezus' naam.
Amen.**

Eerste lezing

(1)

Een afspraak met de solidariteit

Omdat aandacht voor de ander niet meer zo vanzelfsprekend is,
zijn er mensen en groepen nodig die zich houden aan hun afspraak met de solidariteit.

Omdat sociaal burgerschap niet meer algemeen verspreid is,
zijn er mensen en groepen nodig die niet opkomen voor eigen belang
maar voor gemeenschappelijke belangen.

Omdat naastenliefde en zin voor rechtvaardigheid niet aangeboren zijn,
niet zomaar in mensen tot leven komen, is er sociale beweging nodig,
mensen die zich oefenen in de zorg voor de naasten,
mensen die een cultuur van solidariteit en rechtvaardigheid bevorderen.

Laten we samen kiezen en ons inzetten voor een samenleving
bedacht op welzijn voor iedereen.

Laten we samen kiezen en ons inzetten voor een levensstijl van toewending naar de ander.
Laten we samen de lof van de solidariteit zingen

(2)

Cardijn aan het woord...

(3)

Bijbelse wijsheden over 'sociaal en solidair samenleven'

Uit het Bijbelboek Spreuken :

“Wie een arme onderdrukt, beledigt zijn maker; wie zich over een noodlijdende ontfermt, brengt Hem eer.” (*Spreuken 14,31*)

“Wie zijn oor gesloten houdt voor de kreet van de arme zal ooit zelf roepen en geen antwoord krijgen.” (*Spreuken 21,13*)

Uit het boek Leviticus :

“Vervalt uw broer tot armoede en kan hij zich niet handhaven, dan moet u hem hulp bieden, zodat hij bij u kan leven, op dezelfde wijze voor een vreemdeling of een buitenlander. Uit eerbied voor uw God mag u van uw broer geen rente of toeslag vragen, zodat hij bij u kan blijven leven. Leen hem geld zonder rente en geef hem te eten zonder toeslag.” (*Leviticus 25,35-37*)

Naar de profeet Jesaja :

“Wat ik wil dat gij doet – zo spreekt God de Heer - dat is :
Wat onrechtvaardig is veranderen,
waar mensen gekneld worden ze ruimte geven
en waar ze verdrukt worden vrijheid brengen,
met al wie honger heeft uw brood delen,
arme zwervers in uw huis opnemen,
aan havelozen kleding geven,
en u niet onttrekken aan de zorg voor uw naasten.”

(4)

Handelingen 1,1-11 : ‘Wat staan jullie daar toch naar de hemel te kijken?’

(5)

Vertegenwoordigers van ACW en de deelorganisaties vertellen kort – in enkele zinnen – wat voor hen de kern is van het verhaal van de Christelijke Arbeidersbeweging.

Evangelie van Hemelvaart volgens Lucas 24,46-53 :

'Verschijning aan de 11 leerlingen – Jezus in de hemel opgenomen'

Homilie

Geloofsbelijdenis

(1)

Ik geloof in God die heet :

“Ik zal er zijn voor allen, niemand uitgesloten.”

**Hij is de kern, de bron van onze solidariteit.
Op Hem wil ik mijn inzet afstemmen
en Zijn naam maken tot de rode draad van mijn leven.**

Ik geloof in Jezus van Nazaret, de Christus,
het levende verzet tegen iedere uitsluiting.

**In Hem heeft onze God
handen en voeten gekregen.
In Hem is Zijn naam werkelijkheid geworden.
Ik geloof dat Hij niet vergeefs heeft geleefd
en niet vergeefs is gestorven,
maar dat Hij elke dag opnieuw verrijst
in mensen die vandaag
zijn solidariteit met de uitgeslotenen belichamen.**

Ik geloof in Gods Geest,

**die ook vandaag mensen bezielt en aanzet
om Jezus' manier van leven tot de hunne te maken
en de weg te gaan van breken en delen,
van goedheid en gerechtigheid,
van liefde en vrede,
altijd weer ten bate van de minsten.
Ik geloof in Hem die heet : “Ik zal er zijn voor u”.
En ik weet en besef : Zijn Boodschap is te doen.
Amen.**

(2)

**Ik geloof in de liefde tussen mensen, als basis voor relaties,
als basis voor samen wijk en wereld maken.**

Ideale liefde, oneindig en onvoorwaardelijk,
mogen we in de christelijke traditie 'God' noemen.

**Ik geloof in mensen als voorbeeld, steun en motivatie.
Mensen die zoveel engagement en liefde tonen,
dat ze hun hele leven kleuren met die inzet,
soms lijkt het of ze hun leven weggeven.**

Een leven van inzet en beziel door eindeloze liefde tot het uiterste,
dat is het voorbeeld van 'Jezus' die we volgen in onze christelijke traditie.

**Ik geloof in engagement en gedrevenheid,
in de hoop en het vertrouwen dat wat we doen 'zin' heeft
en leidt tot een warme en solidaire wereld.**

Eindeloze bezieling mogen we in de christelijke traditie 'Geest' noemen.

De Kerk probeert handen en voeten te geven aan dit geloof, deze hoop en liefde.
Daarin wil ik blijven geloven want het biedt het fundament om keuzes te maken.
In de overtuiging dat daar het echte leven ligt, sterker dan dood en wanhoop.

Amen.

Voorbeden

(1)

Wij branden een kaars

voor allen die door sluiting en herstructurering hun werk verliezen.

Voor werknemers overal ter wereld, afhankelijk, machteloos en onzeker over hun toekomst :
dat zij mogen rekenen op elkaar in moeilijke tijden,
dat zij erin slagen solidair een positieve toekomst uit te bouwen...

Laat ons (zingend) bidden.

Wij branden een kaars

voor eigenaars, aandeelhouders, directeurs en managers :

dat zij zorgbewogen mensen mogen worden,
dat zij de arbeid van elke mens waarderen,
dat zij niet vergeten dat mensen elkaar nodig hebben,
dat zij waarderen, respecteren en behoeden.

Dat zij zorgen voor de toekomst van hun werk en hun medewerkers...

Laat ons (zingend) bidden.

Wij branden een kaars

om mensen die uitsluiting en onrecht niet aanvaarden,
die elk leven beschermen en opkomen voor de rechten van de benadeelden.
Om sociaal bewogen en zorgzame mensen bidden wij.
Dat wij zelf zo'n mensen mogen zijn...
Laat ons (zingend) bidden.

Wij branden een kaars

om het behoud van de sociale zekerheid, die zwaar beproefd wordt
omdat sommigen zo weinig mogelijk bijdragen aan de zorg voor de zwakken
en de slachtoffers van de harde economische wetmatigheden.
Dat zij overeind blijft met de wil tot herverdelen voor allen...
Laat ons (zingend) bidden.

Wij branden een kaars

voor al onze dierbare overledenen :
familie en vrienden, leden en bestuursleden,
VOOR
Dat ze leven en vrede mogen vinden aan de andere kant van dit leven...
Laat ons (zingend) bidden.

(2)

Laten we nu bidden voor waar we in geloven :

We komen U niet domweg bidden, God,
om aan de oorlog een eind te maken,
want wij weten dat U de wereld zo gemaakt hebt
dat de mens zijn eigen weg naar de vrede moet vinden,
bij zichzelf en bij zijn naaste.

**We kunnen U niet domweg bidden, God,
om een eind te maken aan de hongersnood,
want U hebt ons de middelen al gegeven
om de hele wereld van voedsel te voorzien,
als we er maar een wijs gebruik van maken.**

We kunnen U niet domweg bidden, God,
om veroordelen uit te roeien,
want U hebt ons al ogen gegeven om in ieder mens het goede te zien,
als we er maar een juist gebruik van maken.

**We kunnen U niet domweg bidden, God,
om een einde te maken aan de wanhoop,
want U hebt ons de macht gegeven om armoede weg te werken
en weer hoop te schenken, als we die macht maar rechtvaardig gebruiken.**

We kunnen U niet domweg bidden, God,
om een eind te maken aan ziekten,
want U hebt ons al een geweldig verstand gegeven
waarmee we geneesmiddelen en therapieën kunnen uitdenken,
als we er maar een constructief gebruik van maken.

**Daarom bidden we U in plaats daarvan, God,
om kracht, vastberadenheid en een sterke wil,
om te doen, in plaats van alleen maar te bidden,
om te worden, in plaats van uitsluitend te wensen.**

Gebed over de gaven

**God van liefde en gerechtigheid,
Jij nodigt ons aan uw tafel om ons te genezen van zelfzucht
en om ons te sterken in medemenselijkheid.**

Wij bidden U :

voed ons met deze gaven en zegen ons overvloedig met zorg voor elkaar.

**Geef ons oog voor het kleine, leer ons het zwakke te behoeden zoals Jezus deed,
U een Zoon en ons een Broer voor tijd en eeuwigheid.**

Amen.

Eucharistisch gebed

(1)

Eucharistisch gebed XI C : Jezus gaat aan geen enkel nood voorbij

(2)

Eucharistisch gebed : Liefde tot God en de naaste

- De Heer zal bij u zijn ...
- Verheft uw hart ...
- Brengen wij dank aan de Heer, onze God ...

God, ons een Vader en Moeder,
wij willen U danken voor al die mensen,
die, door de eeuwen heen, uw oproep hebben gehoord en beantwoord.

**Wij danken U voor al die mannen en vrouwen
die op stap zijn gegaan naar een betere wereld,
naar de realisatie van uw Rijk van liefde en gerechtigheid.**

Wij danken U voor hen die ons in vreugde en verdriet nabij zijn,
voor hen die onbaatzuchtig weten te delen,
voor de moedigen, die het nooit opgeven.

**Wij kijken met bewondering op naar Jezus,
omdat Hij ons uw droom voorgeleefd heeft
hoe wij met elkaar kunnen omgaan :
armen kunnen helpen,
bedroefden kunnen troosten,
voor zieken kunnen zorgen
en een hart kunnen hebben voor mensen die nergens meetellen.**

Om de manier waarop Gij ons liefhebt
willen wij U danken en zeggen daarom:

Heilig, heilig, heilig...

God, die het vuur van uw liefde gelegd hebt
in de harten van de mensen,
hou dit in ons brandend.

+ Zend uw Geest over deze gaven van brood en wijn opdat wij zouden doen wat Jezus deed.
Naar zijn voorbeeld zijn wij hier samen om het brood te delen met elkaar...

- Woorden laatste Avondmaal -

God, ons een Vader en Moeder,
wij danken omdat Gij Jezus niet in de steek gelaten hebt
maar Hem nieuw leven gegeven hebt voor altijd.

**Jezus heeft ons geleerd
dat niemand groter liefde heeft
dan Hij die zijn leven geeft voor de anderen.
Moge die boodschap in ons verder groeien.**

**Verbonden met allen die zich tot Jezus belijden,
verbonden met onze herders en begeleiders.**

Zo kan in verbondenheid van de ene mens met de ander
wereldwijd een nieuwe wereld ontstaan
van vrede en vriendschap.

**Door hem en met hem en in hem zal uw Naam geprezen zijn,
Heer onze God, almachtige Vader, in de eenheid van de heilige Geest,
hier en nu en tot in eeuwigheid. Amen.**

Onze Vader (samen bidden)

Vredeswens

(1)

Alleen het eten dat we samen delen, voedt.
Alleen het water dat we samen drinken, lest onze dorst.
Alleen de strijd die we samen voeren, brengt bevrijding.
Alleen de kleren die we samen delen, maken mooi.
Alleen de woorden die we samen vinden, zijn verstaanbaar.
Alleen de weg die we samen gaan, heeft een doel.
Alleen het doel dat we samen stellen, is bereikbaar.
Alleen de vrede die wij zelf maken, wordt wereldwijd.

(2)

Alleen de vrede brengt vrede voort.
Vrede is een zuster van de liefde,
als zij overwint, zijn er geen overwonnenen.
Vrede is de kracht waarmee de zon elke morgen opstaat.
Alleen als je de vrede in je hebt kan je ze doorgeven.
Vrede is geen decreet,
het is een manier van leven, een weg om te volgen.

Communie

Bezinningstekst na de communie

(1)

Vrijwillig

Zomaar, voor niets.
Zomaar, zonder reden.
Een schouderklop, een ruggensteun,
een luisterend oor, een helpende hand.
Jij, met je hele ik
zomaar voor een ander.

Zomaar, of toch niet,
maar uit engagement.
Groter dan eindeloos
en zo broodnodig in ons samenzijn.

Daarom verdien jij
1000 keer dank
en ons warm hart.

Niet zomaar, voor niets.
Niet zomaar, zonder reden.
Maar om al jouw keren 'zomaar'.

Katrien Schryvers

(2)

Als de zon

Onze diepste angst is niet dat we onmachtig zouden zijn.
Onze diepste angst betreft juist onze niet te meten kracht.
Niet de duisternis, maar het licht in ons is wat we het meeste vrezen.

We vragen onszelf af :
wie ben ik wel om mezelf briljant, schitterend, begaafd, geweldig te achten.
Maar waarom zou je dat niet zijn?
Je bent een kind van God.
Je dient de wereld niet door jezelf klein te houden.
Er wordt geen licht verspreid,
als de mensen om je heen hun zekerheid ontlenuen aan jouw kleinheid.

Wij zijn bestemd om te stralen, zoals kinderen dat doen.
Wij zijn geboren om de glorie Gods die in ons is te openbaren.
Die glorie is niet slechts in enkelen, maar in ieder mens aanwezig.
En als we ons licht laten schijnen,
schept dat voor de ander de mogelijkheid om hetzelfde te doen.

Als we van onze diepste angst bevrijd zijn,
zal alleen al onze nabijheid anderen bevrijden.

Nelson Mandela

Slotgebed

(1)

**God van liefde en gerechtigheid,
word in onze samenleving kracht tot opstanding van mensen,
door onze aandacht en zorg voor mensen in verdrukking,
dichtbij en veraf.
Word in ons weerbaarheid tegen ontmoediging en berusting.
Blijf in ons honger naar rechtvaardigheid
en dorst naar vrede en solidariteit.
Maak ons trouw aan onze zending : zorg dat iedereen mee is,
inzet om het onrecht van armoede te bestrijden en te voorkomen,
vandaag en alle dagen van ons leven.
Amen.**

(2)

**God, Vader en Moeder van alle mensen,
door anders naar de dingen te kijken veranderen de dingen naar waar je kijkt.
Help ons goed te 'zien'.**

**Door het egoïsme en de onverschilligheid niet het laatste woord te geven
krijgt een ander leven zin.
Help ons goed te 'oordelen'.**

**Door ons actief en solidair op te stellen
bouwen we aan een warme en menselijke samenleving.
Help ons rechtvaardig te 'handelen'.**

Amen.

Zending

(1)

Door dit samenzijn mochten we het beste in elkaar oproepen,
het meest verhevene, het meest menselijke.

Dat wij door dit samenzijn 'bewogen en solidaire mensen' blijven
en steeds opnieuw worden.

Dat wij het verhaal van gerechtigheid en vrede voor allen verder durven schrijven.

We mochten hier en nu bij elkaar hoop vinden en nieuwe kracht,
geloof in ons sociaal verhaal.

Dat wij ook morgen in beweging komen
ondanks tegenkrachten, ondanks tegenslag.

Dat wij elkaar niet loslaten.

Dat wij elkaar blijven aanmoedigen.

Dat wij elkaar tot zegen mogen blijven voor onderweg.

Dat God – gids en bron van menselijkheid en gerechtigheid –

met ons mag blijven meegaan,

als een zegen die ons nooit verlaat,

als een zegen voor onszelf, voor onze inzet en voor ieder ander.

(2)

Dat wij elkaar in onze beweging blijven zoeken.

Dat wij ons openen voor elkaars rijkdom.

Dat wij, doorheen verschillen in visie, elkaar vinden en onze krachten samen bundelen.

Dat wij elkaar niet loslaten bij moeilijkheden en tegenwind.

Dat wij onze gelijk stemmigheid bewaken en versterken

omwille van onze gemeenschappelijke zorg voor solidariteit.

Zegen